No. 2292 Zaterdag 17 December 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

In afwachting.

't Is altijd 'n prettig gevoel, zoo weldadig aandoend, als men iets goeds te verwachten heeft.

't Is zoo'n gevoel van opluchting na een langen, langen nacht vol benauwende droomen, - iets wat weer moed en vertrouwen geeft voor de toekomst. Of Curaçao thans in die phase verkeert?

Finantieel staan we er zoo prachtig voor als we nooit hadden kunnen of durven droomen; als vroeger wel nooit iemand heeft durven denken dat mogelijk was. De middelen stroomen toe, met een gestadig en steeds grooter wordend accres, - zouden de Curaçaosche schatkist doen overloopen, als er niet zulke enorme uitgaven tegenover stonden. En die middelen zullen nog harder stroomen, als straks de reeds voorgestelde of nog voor te stellen belastingverhoogingen door den Raad zullen zijn aangenomen.

Want de belastingen moeten verhoogd worden, heeft Gouverneur Brantjes in het Moederland verklaard, - anders komen wij er niet. Dan zal 't niet meer behoeven voor te komen, dat werken van wier urgentie iedereen overtuigd is, maar worden uitgesteld, uit gebrek aan middelen, - of halverwege blijven liggen, omdat de centen op zijn.

Voor wat de rest betreft, leven wij in afwachting. Of 't een blijde verwachting moge heeten, al dan niet, dat zal de naaste toekomst moeten leeren. In alle geval, de verwachting is er. Het urgentie-program is opgesteld. Welke punten het bevat, laat zich met een tamelijk hoogen graad van zekerheid gissen. officieele bekendheid is er nog niet aangegeven. Naar alle waarschijnlijkheid zal het de grenzen van het program door Gouverneur Helfrich reeds in 1919 opgemaakt, wel niet veel te buiten gaan. In de toelichting op een Nota van Wijziging op de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1920, van d. d. 3 October 1919, spreekt Gouverneur Helfrich over „de vele werken, welke in de eerst volgende jaren zullen moeten worden uitgevoerd, als o. a. de bouw van een nieuw tolkantoor, van een nieuwe strafgevangenis, van een nieuw postkantoor, de vergrooting van de Wilhelminaschool," alsmede „het opmaken van plannen voor een watervoorziening en een rioleering van Willemstad."

Al deze werken werden reeds toen urgent geacht, en nu na acht jaar, zijn wij nog zoo goed als even ver, en zien met smart de eindelijke uitvoering ervan tegemoet. Alleen is het lijstje van de om verbetering schreeuwende werken nog vermeerderd, met o.a. de Handelskade, waarvan nog in 't geheel niet te zeggen valt, wanneer de algeheele verniewing er van kant en klaar zal zijn, — de verbreeding en uitdieping van den havenmond, die al gedurende eenigen tijd een voorwerp van ernstig onderzoek heeft uitgemaakt voor onzen Directeur van O. W., de verbetering van de Paardenbaai op Aruba, die door den plotseling opgekomen opbloei van dat eiland, een vraagstuk van dringende noodzakelijkheid is geworden. Voeg daar nog bij, het probleem van onze straten en wegen, waaraan reeds reuze-veel geld besteed is, doch helaas, met nog zoo bitter weinig resultaat, de paar hoofdstraten dan uitgezonderd, die werkelijk goed zijn, ofschoon de afwatering wel wat te wenschen overlaat, het immigratie-vraagstuk, waarvoor reeds meermalen de ernstige aandacht van het bestuur gevraagd is, zoo goed als voor het woningvraagstuk; dan ten slotte de finantieele gelijkstelling van het Bijzonder en Openbaar onderwijs, waarop met zooveel kracht is aangedrongen, de algeheele salaris-herziening voor de ambtenaren en de herziening van het Regeeringsreglement, dan komen wij te staan voor een program van urgentie, in werkelijkheid haast om van te duizelen, en dat gedurende tal van jaren de hoogste krachtsinspanning van een bij uitstek bekwaam, kundig en actief Bestuur zal vorderen.

En bovendien een sfeer van onderling vertrouwen tusschen Bestuur en Raad, welke nu helaas, ten eenen male ontbreekt, en die alleen toch maar de krachtige en gezonde basis kan vormen van een vruchtbaar en zegenrijk bestuur.

Men heeft wel eens de schuld van onzen achterstand en achterlijkheid in vele zaken willen stellen op rekening van den Kolonialen Raad, — wij hebben zelfs wel eens hooren spreken van obstructie voeren of sabotage plegen.

Men vindt de politiek door den Raad gevoerd te klein en te weinig in overeenstemming met de groote belangen die op het spel staan; men verlangde meer tegemoetkoming aan de voorstellen van het Bestuur, en minder gelijk-hebberij.

O. i. echter ten onrechte.

Laten wij het eerlijk bekennen, ook wij zouden gaarne zien dat de Raad meer gebruik maakte van het *„recht van initiatief"*, van het in eigen boezem ontwerpen van verordeningen, hem door het Regeeringsreglement toegekend; — vooral in de zaken van algemeen belang, waarin het Bestuur zich weinig of in 't geheel niet diligent getoond heeft; — ook wij zouden gaarne zien, dat de Raad er meer op uit ware, om de koloniale belangen bij den Koning, de Staten Generaal en den Gouverneur voor te staan, iets waartoe het Regeeringreglement, hem 't recht geeft.

Het zijn stellig buitengewone middelen, die te meer moeilijkheden meebrengen, daar de Raad niet zooals het Bestuur over een staf van ambtenaren beschikt om in een of andere richting de gegevens te verzamelen, voor zulk een initiatief noodig; doch zou het wel eens te wenschen geweest zijn, dat de Raad van dit recht gebruik gemaakt had, vooral als het bleek, dat omtrent een of andere zaak van urgentie geen voorstel van de zijde van het Bestuur te verwachten was?

Wij denken hier b.v. aan het woningsvraagstuk, en in verband daarmee het immigratievraagstuk.

De Koloniale Raad heeft wel niet de bevoegdheden van een Gemeenteraad. B. en W. zullen zich wel wachten alles buiten den gemeenteraad om te doen. Bovendien is 't het Bestuur, dat tegenover Nederland verantwoordelijk is, dat de maatregelen moet uitvoeren.

Toch zouden wij en velen met ons gaarne gezien hebben, dat de Raad eens het initiatief in deze genomen had.

Dit neemt echter niet weg, dat de Raad het recht heeft om gehoord te worden in alles wat de koloniale belangen aangaat; en dat hij op dat recht staat is niet meer dan natuurlijk; evengoed als hij, om dat recht naar behooren te kunnen uitoefenen en over de door het Bestuur gedane voorstellen zijn oordeel te kunnen vormen en een goed gefundeerd oordeel te kunnen uitspreken, recht heeft op alle noodzakelijke inlichtingen en gegevens zijdens het Bestuur.

En juist hieraan heeft het in de laatste jaren dikwijls ontbroken, — wat gevoegd bij de wijze waarop dikwijls met de belastingpenningen werd omgesprongen, 't zij door ondeskundig beheer, 't zij door gebrek aan samenwerking tusschen de verschillende aan elkaar verwante of op elkaar aangewezen departementen, 't zij door een zeker gebrek aan continuiteit bij sommige departementen, — zeker niet geschikt was om 't zoo noodige vertrouwen te wekken in het Bestuur. Laten wij 't maar ronduit zeggen, dat daardoor vooral de nekslag aan dat vertrouwen gegeven is.

Wij leven nu in afwachting van de dingen die komen zullen.

Van het Bestuur verwachten wij een loyale erkenning van de rechten van den Kolonialen Raad, en een krachtdadig streven om zich het vertrouwen van den Raad en de bevolking ten volle waardig te maken, zonder telkens weer opnieuw de gevoeligheid te prikkelen door ze voor een *fait accompli* te stellen.

En van den Raad verwachten wij een politiek in grooten stijl, die de groote koloniale belangen steeds boven alles stelt en behartigt en die daarom zijn welwillende en loyale medewerking zal willen verleenen aan alles wat het algemeen belang eischt.

Wel vreezen velen voor een débâcle op groote schaal, bij de uitvoering van dit urgentie-program, en zijn hun verwachtingen niet bijster hoog gespannen.

Daar bestaat reden voor. Maar toch zal er met onderlinge, vertrouwvolle samenwerking nog wel iets goeds voor Curaçao te bereiken zijn.

Uit de Petroleumwereld.

Het is min of meer stil geworden in de petroleumwereld. Van de aanvallen des Heeren Deterding op de Standard Oil inzake de overeenkomst tusschen het machtige Amerikaansche concern en de regeering der Sovjetrepubliek wordt sinds lang niet meer vernomen. Ook de overproductie in de Vereenigde Staten is eenigszins tot staan gekomen.

Er is dus een zekere kalmte in de petroleumwereld weergekeerd, en met belangstelling kan men uitzien naar minder schokkende gebeurtenissen in dit bedrijf, dat van zulke geweldige beteekenis voor de wereld is geworden. In Argentinië is zooeven een wet aangenomen, waarin tot de nationalisatie der petroleumvelden wordt besloten. Ofschoon dit wetsontwerp nog niet geheel tot uitvoering is gekomen, lijdt het weinig twijfel, of Argentinië is van plan de voordeelen der petroleumontginning zooveel mogelijk den staat ten goede te laten komen.

Dit voornemen moet men in een lijn beschouwen met de politiek, die van Mexico uit zich over geheel Zuid-Amerika uitstrekt. Twee bedoelingen zitten hierbij voor. In de eerste plaats wil men de staatsfinantiën versterken door de inkomsten van hetgeen uit den bodem wordt gewonnen, een politiek, die overal ter wereld merkbaar is en ook in Nederlandsch indië in den laatsten tijd in praktijk wordt gebracht. In de tweede plaats wil men zich onafhankelijk maken van den grooten Noord-Amerikaanschen kolos, die eenmaal vasten voet in een land gezet aldaar een overheerschende positie gaat innemen.

Mexico heeft laten zien, dat de petroleum een groote bron van conflicten oplevert. Voor een buitenstaander zijn de interne aangelegenheden van een dergelijk land moeilijk te beoordeelen. Het is echter buiten kijf, dat de petroleum in Mexico een sterk woord meespreekt bij den verkiezingsstrijd en dat de presidentskeuze bepaald wordt of de president al of niet een gewillig oor verleent aan de groote Amerikaansche belangen. Met welke conflicten dit gepaard gaat, wijzen de jongste feiten van executies en dergelijke voldoende aan.

In Venezuela gaat het voor de buitenlanders gemakkelijk. Men weet, dat de Koninklijke met de Shell tezamen groote belangen aldaar heeft. Ook de Amerikanen boren in Venezuela met stijgend succes. De productie gaat sterk vooruit en wel zoodanig, dat in de laatste maanden de voorspellingen in vervulling komen, n.l. dat de productie van Venezuela, die van Mexico gaat overtreffen.

Wat de overige Zuid-Amerikaansche staten betreft moge dienen, dat in Columbia de productie sterk vooruit gaat en dat aldaar de Engelsche belangen door de Anglo-Persian en de Amerikaansche belangen door de Gulf Oil worden vertegenwoordigd. In Brazilië heeft men nieuwe petroleumvelden gevonden in den staat Minasgerais.

Wat de Russische petroleum betreft, kunnen wij mededeelen, dat deze zich in stijgende lijn bevindt. In het den 30sten September geëindigde fiscale jaar werden 10.18 millioen ton gewonnen tegen 8.22 millioen ton in 1925—1926. Het grootste gedeelte der Russische petroleum wordt in het eigen land gebruikt. In de laatste 9 maanden zijn ongeveer 14 millioen ton uitgevoerd, of ongeveer 44 % meer dan in de overeenkomstige periode van het vorige jaar. Het spreekt vanzelf, dat de petroleumproductie in Rusland veel grooter zou kunnen zijn, doch om daarvoor de noodige werkzaamheden te verrichten ontbreekt het aan geld. Men kan wel zeggen, dat hierbij ontzaggelijke sommen zijn gemoeid, veel meer dan hetgeen Duitschland bij stukjes en beetjes Rusland heeft geleend. Feitelijk kunnen alleen de Vereenigde Staten zulke credieten geven, zoodat het heel begrijpelijk is, dat de Koninklijke zooveel in het werk heeft gesteld om de eerste stappen tot toenadering te voorkomen.

Met de Roemeensche petroleumindustrie gaat het in den laatsten tijd wel weer vooruit. De regeering heeft eenige bezwarende bepalingen voor den uitvoer opgeheven. De tarieven der spoorwegen zijn verlaagd, zoodat er nu eindelijk een kans bestaat, dat de in Roemenië werkende maatschappijen iets van de vruchten der grootere productie kunnen plukken. Tot dusver is dit weinig het geval geweest. In het eerste halfjaar werden in Roemenië 1.64 millioen ton ruwe olie verwerkt tegen 1.36 millioen ton in het eerste semester van 1926.

Om met den grootsten wereldproducent te eindigen, kan worden medegedeeld, dat er een oogenblik gevaar is geweest, dat de productie in West Texas alle voordeelen ging vernietigen, die ontstaan waren door de overeenkomst der producenten in het Seminola-veld. Dit laatste veld had door zijn geweldige productie voor ongeveer een halfjaar geleden de crisis in het Amerikaansche petroleumbedrijf teweeg gebracht. Ook in West-Texas is men tot een overeenkomst gekomen en dit is achteraf gezien maar gelukkig ook. In het Seminola-veld heeft de natuur reeds voor een zekere beperking gezorgd, daar de bronnen niet meer zoo rijkelijk vloeien als voor maanden terug. *V. K.*

Telegrammen per Korte-golf.

Ondergeteekende maakt hierbij bekend dat er van 20 December t/m 3 Januari gelegenheid bestaat tot het verzenden van gelukstelegrammen per korte-golf naar Nederland voor den prijs van 3.25 per telegram. Van de navolgende teksten kan worden gebruik gemaakt.

1. Prettige Kerstdagen en een gelukkig Nieuwjaar..
2. Hartelijke Kerstgroeten van ons allen.
3. De beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
4. Hartelijkste groeten en wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
5. Hartelijkste groeten en wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar aan allen thuis.
6. U en de Uwen een vroolijk Kerstfeest en gelukkig Nieuwjaar.
7. Wij allen zenden U de hartelijkste groeten en beste wenschen met feestdagen.
8. Moge gezondheid en geluk met Kerstmis en in het nieuwe jaar U begeleiden.
9. Moge het nieuwe jaar U gezondheid geluk en welstand brengen.
10. De beste wenschen voor een gelukkig en gezegend nieuwjaar.
11. Wij wenschen U een prettig Kerstmis en veel succes in het nieuwe jaar
12. In onze feestelijke stemming denken wij ook aan onze oude zakenvrienden met oprechte wardeering. Moge het nieuwe jaar U geluk en succes brengen.
13. Ter gelegenheid van het voor de deur staande feest wenschen wij U niet alleen wegens onze zakelijke verbinding maar ook als vrienden een gelukkig en gezegend Nieuwjaar.
14. In oprechte waardeering van ons gemeenschappelijk samenwerken zenden wij de beste Kerstgroeten en wenschen voor een gelukkig en succesrijk Nieuwjaar.
15. In oprechte waardeering van de ons steeds bewezen welwillendheid en tegemoetkomen wenschen wij U een prettig Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar.

Beleefd worden de afzenders van telegrammen verzocht duidelijke adressen op te willen geven, o. a. straat en huisnummer. De aflevering geschiedt in Nederland op luxeformulieren. Aanbeveling verdient het de telegrammen zoo vroegtijdig mogelijk aan te bieden.

De Directeur van 's Lands Radio en Telefoondienst.
D. MOLENKAMP.

Algemeen Nederlandsch Verbond.
Groep Ned. Antillen.

Hierbij wordt den leden van bovengemelde Groep bekend gemaakt, dat te beginnen met 1 December a. s. en tot zoolang het daartoe gestorte bedrag strekt, doch uiterlijk tot en met 31 December a.s. alle leden, die bij den boekhandel J. W. F. Sluyter alhier Nederlandsche boeken (geen studiewerken, encyclopedieën, woordenboeken e. d.) koopen, een prijsverlaging zullen genieten van 10%.

Willemstad, 28sten Nov. 1927.
Het Groepsbestuur.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Goede Reis.

Donderdag is per S.S. „Simon Bolivar" naar Holland teruggekeerd de Eerw. Moeder CHERUBINA, Alg. Overste van de Zusters van Breda, na zich gedurende een verblijf van een maand van het werk harer Zusters op de hoogte gesteld te hebben.

Wij wenschen moeder Cherubina van harte een voorspoedige reis.

Hr. Ms. „Hertog Hendrik."

Na verleden week verschillende baaien van Curaçao, vooral de St. Kruisbaai te hebben opgenomen en gepeild, is Hr. Ms. „Hertog Hendrik" deze week Maandag naar Aruba vertrokken. Z. E. Gouverneur BRANTJES, vergezeld van zijn adjudant, en de Heeren H. SCHOTBORG, Administrateur van financiën en Dr. HENRIQUEZ, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, hebben ter inspectie de reis meegemaakt. Ook bevond zich aan boord de Heer Mr. ESKES van de C. P. I. M. Donderdag is de „Hertog Hendrik" hier terug gekeerd om Maandag a.s. naar Bonaire te vertrekken.

Verbinding Curaçao-Aruba.

Eindelijk dan heeft Aruba zijn vaste stoomverbinding gekregen. De „Merida" van de Red D Line zal elken Dinsdagavond 10 uur van Curaçao naar Aruba vertrekken, om Vrijdags weer te keeren. Voorzeker een groote vooruitgang voor Aruba. In het stadium van ontwikkeling waarin Aruba thans verkeert, is de verbinding per zeilschip absoluut onvoldoende en niet meer beantwoordend aan de eischen die men tegenwoordig stellen mag.

Poging tot zelfmoord.

Zondagnacht heeft een zekere J. C. wonend in Domi getracht zich met een scheermes van het leven te berooven. Naar men verzekert, was hij reeds gedurende eenigen tijd zeer melancolisch en een weinig malende. Waarschijnlijk heeft hij in een aanval van waanzin gehandeld. Met het mes heeft hij zich een groote diepe snede achter in den hals toegebracht. Naar het hospitaal overgebracht is hij daar door Dr. Boogaart verbonden. Kort daarna kreeg hij een aanval van razernij sprong van zijn kater op, sloeg dit in stukken, zoodat men hem naar het krankzinnigengesticht heeft moeten overbrengen.

Groot Kerkconcert.

Gisteravond heeft er in het kerkgebouw der „Vereenigde Protestantsche Gemeente", onder de leiding van den Heer C. Fensohn, een groot kerkconcert plaats gehad, ten bate van de armen. Verschillende Dames en Heeren hebben er hunne gewaardeerde medewerking toe verleend. Het met zeer veel zorg en smaak samengestelde program was geheel in klassieken stijl. Nummers voor orkest, solo's en koor, van de groote meesters, wisselden elkander af; — voor fijnproevers om ervan te genieten.

Onzen besten dank voor de beleefde uitnoodiging.

Het S. S. „Orazio."

Voor velen zal de mededeeling van den Heer C. S. GORSIRA JPEz. Agent van de „Navigazone Generale Italiana", dat het nieuwe prachtschip „Orazio" op z'n terugreis Curaçao niet zal aandoen, een teleurstelling geweest zijn. Toen de „Orazio" verleden maand voor het eerst onze haven aandeed, werd de receptie die aan boord zou gegeven worden, wegens het vergaan van de „Principessa Mafalda" van dezelfde lijn, waarbij zoovele menschenlevens te betreuren zijn geweest, uitgesteld tot de thuisreis.

Om welke reden is ons onbekend, zal het schip op zijn thuisreis Curaçao niet aandoen.

In dank ontvangen

keurige kalenders van de: *„Cooperatieve Vereeniging & Nijverheid"*, van den Heer N. MAURICIO DE JONGH *„La Francia"*, Breedestr. Otrabanda, van de *„Koninklijke Nederl. Stoomvaartmaatschappij*, en van den Heer A. B. W. LIEDER, Agent van Huntley & Palmers Ltd.

Tevens een keurig zakboekje van *„La Casa Amarilla"* de *Tanqueray Gordon & Co.* distileerderij. Agenten: MORRIS CURIEL & SONS.

Van den Cur. Trading Co. een wandkalender.

Onzen beleefden dank.

Nederland-West-Indië-vlucht.

Volgens een te Suriname ontvangen radio-bericht zal in 't voorjaar van 1928 de Luitenant-vliegenier J. van Onlangs de vliegtocht van Holland naar West Indië ondernemen. Het te gebruiken toestel zal een Fokker 7 met drie Wright motoren zijn.

De Curaçaosche Courant.

De Curaçaosche Courant is verplaatst naar het Fort Amsterdam achter het Bureau van Openbare Werken.

N. V. Eerste Curaçaosche stoomwasscherij.

Deze week hebben wij een bezoek gebracht aan de groote Curaçaosche stoomwasscherij, onder de directie van den Heer Ch. Jacobs, die ons welwillend overal rondleidde en alle gewenschte inlichtingen verschafte.

De wasscherij, die op 13 Februari 1926, onder den naam van: „N. V. Eerste Curaçaosche stoomwasscherij" haar werkzaamheden begon, met een kapitaal van fl. 20.000, heeft zich in de nog geen twee jaar van haar bestaan, reusachtig uitgebreid, zoodat er thans reeds aan gebouwen en machinerieën voor de waarde van fl. 125.000 staat. En nog is men er steeds opuit verbeteringen aan te brengen en zal in het volgend jaar het bedrijf wederom een groote uitbreiding ondergaan. De actieve heer Jacobs lijkt ons wel de geschikte man om dit bedrijf meer en meer tot bloei te brengen. Geregeld zijn er werkzaam 35 meisjes en 5 jongens. De jongere meisjes worden s'avonds per auto naar huis gebracht. Ook hebben de werksters kostelooze medische behandeling bij een of ander ongeval. De heer Jacobs zou gaarne op eigen rekening huizen gebouwd hebben voor de werksters, in de nabijheid van de wasscherij, op het terrein van Cas chikito, heeft echter tot op heden geen permissie van het Gouvernement daarvoor kunnen krijgen.

In de wasscherij zelf zijn vijf groote waschtrommels, waarvan er drie geregeld in werking zijn, en drie groote droogtrommels. Voor het fijne goed, dat met de hand gewasschen wordt, zijn er vijf vrouwen werkzaam. Naast de wasch- en mangel-inrichting is er nog een speciale electrische strijkinrichting, met 2 motoren, waar geregeld 9 meisjes werkzaam zijn. Alle voorname deelen van het bedrijf zijn dubbel voor reserve. Terwijl voor de stoomketel regenwater gebruikt wordt, geschiedt het wasschen met putwater van Roozendaal, waarvoor binnenkort een pijpleiding naar de wasscherij zal worden aangelegd. Na weer gefiltreerd en gecondenseerd te zijn wordt het water twee- tot driemaal toe gebruikt. De afvoer van het vuilwater zal binnenkort door een buisleiding naar Piscadera geschieden.

Behalve de wasch van particulieren, waarvoor binnenkort een deposito op Otrabanda zal geplaatst worden, heeft de inrichting de wasch van zoo goed als alle schepen, hetgeen een verdere uitbreiding en vervolmaking van het bedrijf in de naaste toekomst noodzakelijk maakt. Thans reeds kunnen 1000 stuks plat goed per uur worden afgeleverd.

Wij hebben verschillende stukken in handen gehad en kunnen niet anders zeggen, dan dat het er keurig uitzag.

Binnenkort wordt er een motorboot verwacht om de wasch van de verschillende schepen in de haven af te halen en weer terug te bezorgen.

Geregeld wordt er per week fl. 400. — aan arbeidsloon uitbetaald.

Wij wenschen de Vennootschap en den heer Jacobs het beste succes met zijne zoo nuttige onderneming en hopen dat zij zich in een gestadigen bloei moge verheugen.

Stormramp op Haïti.

Volgens een bericht in de „Boletin Comercial is Haïti kort geleden geteisterd door een ontzettenden storm. Meer dan 500 K. M.2 staat onder water, zoodat naar schatting ongeveer 250,000 menschen dakloos zijn.

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Nov. 1927 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	Aantal	Inhoud in M³. Bruto	Inhoud in M³. Netto	Aantal	Inhoud in M³. Bruto	Inhoud in M³. Netto
Maand Nov. 1927	128	32.110	28.817	329	2.950.424	1.630.135
Vorige maanden	1.546	359.057	322.454	3.057	27.696.736	15.576.533
Totaal	1.674	391.167	351.271	3.386	30.647.160	17.206.668

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Zeilvaart

gedurende de maand Nov. 1927

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	18	Aruba	27
Aux-Cayes	1	Barbados	1
Bonaire	49	Bonaire	49
Bov. Eil.	1	Bov. Eilanden	2
Guanta	4	Guanta	3
La Guayra	1	La Vela de Coro	15
La Vela de Coro	12	Maracaibo	10
Maracaibo	8	Pto Cabello	25
Pto. Cabello	18	Rio Hacha	1
Rio-Hacha	1	Santo Domingo	4
Sto Domingo	5	San Juan	2
San Juan	2		
Tucacas	8		
Totaal	128	Totaal	139

Boekbespreking.

1. Het Voortplantingsleven van den mensch, door dr. H. J. Schim van der Loeff.

2. De Leer der Kuischheid, door Pater mr. W. J. A. J. Duynstee, C. SS. R.

Twee boeken die elkander aanvullen, beiden doordrongen van echt katholieken geest, die vooral in dezen tijd van groote zedelijke verwildering en afdwaling een goede, veilige gids zijn en veel goeds kunnen stichten.

Klaar en helder wordt hier het katholiek beginsel uiteengezet, tegenover zooveler beginselloosheid.

Het boekje van den dokter geeft voorlichting op physiek en physiologisch gebied, en dat alles met een wetenschappelijke juistheid en een kieschheid dat het volgens de woorden van Pater Duynstee, die de Voorrede schreef, „wel verre van schade te doen, eerder zal verheffen en tot deugd brengen."

Het is een goed boek, in den vollen zin van het woord.

In het tweede genoemde werk, waarvan reeds binnen een jaar de tweede uitgaaf verschenen is, beschouwt Pater Mr. Duynstee de moreele zijde van het sexueele leven.

De algemeene beginselen worden uiteengezet, waarna schrijver achtereenvolgens de rechtstreeksche zonden tegen de kuishheid, en de niet rechtstreeksche en inwendige zonden behandelt. Aan de algemeene beginselen worden daarna de toepassingen getoetst, die het werk voor velen van bijzondere practische waarde maken, zooals: de zonden in de verkeering, dansen, kleeding, onzedige afbeeldingen, tooneelstukken en films.

Met een practisch hoofdstuk over de onkuischheid bij kinderen, wordt het boek gesloten.

Beide boeken zijn natuurlijk niet voor iedereen bestemd, maar van onberekenbaar groote waarde zijn zij voor ouders en opvoeders, voor jonggehuwden en verloofden, terwijl zij tevens een goede leiddraad en een veilige gids zijn voor jongelieden die het volle leven ingaan, en daarin telkens weer opnieuw met theorieën en praktijken in aanraking, komen die gladweg tegen de christelijke beginselen indruischen.

Koloniale Raad.

Zitting 12 December.

In de vergadering van den Kolonialen Raad van Maandag 12 Dec. zijn het ontwerp tot heffing eener belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, zoomede de ontwerpen tot wijziging van de Gebruiksbelasting en de verordening op de artsenijmengkunst naar de afdeelingen verwezen.

Weer een!

In den nacht van Zaterdag op Zondag is wederom een gevangene uit de gevangenis ontvlucht. Het schijnt een Venezolaan van geboorte te zijn. Blijkbaar heeft hij een der ijzeren staven in een luchtopening uit den muur weten te rukken en zoodoende weten te ontsnappen.

Gedood door electrischen stroom.

Op Nieuwpoort is een werkman (een Britsch West-Indiër,) door den electrischen stroom gedood. Er schijnt kortsluiting ontstaan te zijn. De stroom moet in ijzeren rails gekomen zijn en de werkman die op de rails trapte, viel neer en bleef in onmiddellijke aanraking met de rails liggen.

Welkom!

De Heer R. J. BEAUJON JR. die naar Holland gegaan is voor de waterleiding, is heden met de „Carabobo" uit New-York aangekomen.

Bazar.

De Bazar te houden ten voordeele van het Mgr. Niewindtfonds belooft een schitterend succes te zullen worden.

In 'n paar dagen tijds werd door Particulieren, maar vooral door de Katholieke Kooplui van Otrabanda, een rijke verscheidenheid van kunstvoorwerpen bijeengebracht.

Het kijkgrage Publiek zal er plezier in hebben. En op den koopavond zal er aardig worden geboden.

Wie als nog iets te missen heeft, kan het sturen naar het Huis van den Bisschop.

Maar men haaste zich. De Dames gaan aan het catalogiseeren en rangschikken der artikelen.

Uit Mexico.

Voortdurend houden de berichten aan over de terreur, die in Mexico onder het tegenwoordig bestuur heerscht. Naar de Engelsche journalist Francis Mc Kullagh meedeelt, zijn politieke moord en doodslag aan de orde van den dag. Hij acht de toestand in Mexico erger, dan dien in Rusland gedurende de jaren 1919—1920. Iedere week, zegt hij, verlaten duizenden bewoners het land; zoo hebben reeds drie millioen menschen een veilig heenkomen gezocht in Amerika. De regeering tracht dezen achteruitgang der bevolking eenigszins in te halen door de immigratie van Chineesche en Japansche arbeiders zoo sterk mogelijk te bevorderen. In sommige streken wonen dan ook reeds meer Chineezen dan Mexicanen. Uitgestrekte landerijen worden niet meer bebouwd; het mijnbedrijf ligt stil, en de olieproductie is tot op de helft gedaald.

De berichten uit Mexico over militaire opstanden zijn absoluut onbetrouwbaar. Generaal Salinas, die vermomd over de grenzen gekomen is, verklaarde, dat hij niets te maken wilde hebben met eenigerlei opstand of revolutie, maar dat hij de wijk moest nemen, omdat hij bevriend was met generaal Serano. De voornaamste generaals en volksleiders zijn reeds terecht gesteld voordat er een poging tot revolutie was gedaan. En zoo ging het ook met Serano.

In een week tijd, meldt de berichtgever, werden 66 vooraanstaande burgers gedood, 14 generaals terechtgesteld, 1 gouverneur en 13 leden van het Parlement en tallooze gewone burgers doodgeschoten.

Officiëele Berichten.

De Gouvernements-geneeskundige in Curaçao P. I. Henriquez, tijdelijk belast met de functien van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, is definitief als zoodanig benoemd.

De tijdelijke klerk ter Inspectie der belastingen alhier J. A. L. A. de Groot is, gedurende de drie weken vrijstelling van dienst van den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen R. D. de S. Arends, met laatstgenoemde functie belast.

Aan den heer J. J. Beaujon is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de commissie van administratie van de strafgevangenis en het huis van bewaring alhier, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten en de heer Mr. G. H. Eskes is benoemd tot lid van de commissie voornoemd.

Regen.

Vanaf 1 November tot heden gaf de regenmeter op het College een regenval aan van 90.3 mm.

Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollandsche Bank voor West-Indië.)

	9/12	10/12	12/12	12/13	14/12	15/12
Noord-Amerika	2.46¼	2.46¼	2.46	2.46	2.46¼	2.46¼
België	35.61	35.61	35.60	35.60	35.63	35.63
Duitschland	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0,60
Engeland	12.07	12.07	12.06	12.06	12.07	12,0 7
Frankrijk	9.93	9.93	9.92	9.92	9.93	9,9 3
Italië	13.59	13.58	13.57	13.58	13.59	13,59
Nederland	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75	99,75
Spanje	41.10	41.17	41.33	41.55	41.69	41,44
Venezuela-Caracas	47.75	47.80	47.75	47.75	47.80	47.80
Maracaibo	48.—	48.05	48.	48.	48.05	48,05
Zwitserland	48.23	48.23	48.18	48.18	48.23	48,21

NEDERLAND.

R. K. Universiteit.

Uit de rede, welke Prof. dr. W. Mulder S. J. heeft uitgesproken bij de overdracht der waardigheid van Rector Magnificus der Kath. Universiteit te Nijmegen aan zijn opvolger prof. dr. J. van Ginneken S. J., en welke handelde over de geschiedenis der Keizer Karel-Universiteit gedurende het studiejaar 1926-27, stippen wij de volgende gegevens aan:

Het aantal studenten dat zich in het afgeloopen jaar liet inschrijven, beliep 356: in de faculteit der theologie 21, in de letteren en wijsbegeerte 188, in de rechten 147. Een totale vermeerdering van studenten mocht worden geconstateerd van 29, of 8,8 pCt. Het aantal volledig-ingeschrevenen is steeds stijgend; het was in 't eerste jaar 70 pct., in 't tweede 80, in 't derde bijna 87 en thans ruim 88 pct.

Buiten de drie promoties werden er dit jaar 107 examens afgelegd, dat is 23, of ruim 28 pCt. meer dan het vorige jaar. Van de examens werden er 12 in de theologische, 35 in de literaire en 60 in de juridische faculteit afgelegd.

Spr. prees den voortreffelijken geest onder de studenten en memoreerde hun meerder meeleven met de Nijmeegsche burgerij. Het toetreden tot en meeleven met Carolus Magnus zal den spoorstudenten gemakkelijker worden gemaakt.

De boekenschat nam met ongeveer 10.000 deelen toe, terwijl het aantal tijdschriften klom tot 331. Het leeszaalbezoek liep terug van 2205 tot 1974; daarentegen verdubbelde het aantal uitgeleende boeken (1515 — 3110). Verder herinnerde spr. aan de verbouwing van het bibliotheekgebouw. Aanvankelijk had men het plan opgevat niet tot uitbreiding over te gaan en de bibliotheek elders te vestigen, doch van dit plan is men later teruggekomen.

— Het bibliotheekgebouw, waarvan onlangs de aanbesteding heeft plaats gehad, wordt opgericht aan de Snijderstraat te Nijmegen.

De onderbouw wordt opgetrokken in natuursteen (graniet), de bovenbouw in baksteen met een gevelafdekking eveneens van natuursteen. De vloeren worden gemaakt van gewapend beton, zoodat 't gebouw brandvrij zal zijn.

Wanneer de boekenstellingen zijn aangebracht, kunnen in totaal 225.000 boeken worden geborgen.

Ver. St. van N. Amerika.

De „Ridders van Columbus" hebben begin Sept. in hun huis te Portland, Oregon, hun gouden jubilé gevierd.

In de geschiedenis der Katholieke Actie zal moeilijk een tweede genootschap te vinden zijn, dat binnen zoo'n kort tijdsbestek op zulke overweldigende successen kan bogen.

Hun laatste werk, dat der oorlogsveteranen, is zoo juist voltooid. Een paar cijfers zullen aantoonen, hoe alles er op zijn Amerikaansch toegaat. Honderd vijftig avondscholen werden opgericht met 313.916 studeerenden; 403 instellingen van onderwijs kregen een flinke ondersteuning ten bate der oorlogsveteranen; een correspondentieschool voor veteranen met meer dan 100.000 deelnemers werd in het leven geroepen; 400.000 ongeneeslijke zieken en invalieden werden in hospitalen ondergebracht.

De nieuwe plannen dezer machtige organisatie zijn nog gedeeltelijk onbekend! Drie groote gebieden, die de H. Vader onlangs als de voornaamste voor het leekenapostolaat beschreef, staan nog voor hen open: de verspreiding der christelijke beginselen in het sociale leven, de bevordering van godsdienstigheid en zedelijkheid, en de verbetering der volkswelvaart.

— Op de tegelijk gehouden 45 ste opperste vergadering der Ridders van Columbus heeft hun president, „Supreme Knight" genaamd, de heer James A. Flaherty, zijn ambt neergelegd. Als erkenning zijner eminente verdiensten werd hij tot lid van den Oppersten Raad benoemd. Tot zijn opvolger werd gekozen de heer Martin H. Carmody van Grand Rapids, Michigan.

ALLERLEI.

Hoe Rusland zich ten oorlog bereidt.

De Figaro geeft een opsomming van het aantal fabrieken en inrichtingen, waar Rusland zijn oorlogsmateriaal vervaardigt. Wij laten het lijstje hier volgen en men bedenke dan, dat de chef van den generalen staf verklaarde in een rapport aan den raad voor de verdediging, dat men dit aantal binnen twee jaren diende te verdubbelen, wilde Rusland gereed zijn voor een oorlog. De Sovjet Unie beschikt momenteel over: 85 munitiefabrieken, 21 fabrieken voor vliegtuigmotoren, 6 kanonnenfabrieken, 10 kruitfabrieken, 6 voor geweren, 9 voor kardoezen, 6 voor vuurpijlen, 10 voor optische en mechanische hulpmiddelen, 257 houden zich bezig met het vervaardigen van chemische producten, 2 maken gasmaskers en één chirurgische instrumenten. In de fabrieken van oorlogsmateriaal werken in het geheel 68.000 arbeiders.

EEN REUSACHTIG ZOEKLICHT.

Men kan op 50 mijl afstand de krant lezen.

Een der laatste technische „wonderen" in dollarland is een zoeklicht voor vliegtuigen, dat een sterkte heeft van 1.380 millioen kaarsen. Dezer dagen werd dat licht, dat te Charlottesville in den staat Virginia staat door een meisje, dat te New-York— op een afstand van 350 mijl — op een knop drukte, ontstoken. De stroom wordt geleverd te New-York en door kabels naar Charlottesville geleid.

Het zoeklicht dat geplaatst is op een arm van het Jefferson-standbeeld, wiens naam het ook draagt, is meer dan 250 mijl ver te zien en dient als baken op de luchtlijn Boston—New-Orleans.

Volgens de ingenieurs zou men op 50 mijl afstand in dit licht de krant kunnen, lezen.

Kranige Nederlandsche Zeelieden.

Dankbetuiging van den Italiaanschen gezant.

Men weet uit de verschillende telegrammen over de ramp van het Italiaansche stoomschip "Principessa Mafalda", welke groote rol het Nederlankshe stoomschip „Alhena", (kapitein H. Smoolenaars) gespeeld heeft bij de redding der schipbreukelingen. Niet minder dan 531 menschen hebben onze kranige zeelieden van een wissen dood gered.

De Italiaansche gezant te Rio de Janeiro, waar de „Alhena" de schipbreukelingen aan land zette, heeft nu aan den Nederlandschen gezant te Rio de Janeiro, ridder van Rappard, den innigen dank der Italiaansche regeering overgebracht voor de redding van het groote aantal schipbreukelingen van de „Principessa Mafalda" door het Nederlandsche stoomschip "Alhena." De ambassadeur verklaarde, dat de gezagvoerder, de heer H. G. Smoolenaars, en zijn bemanning aanspraak hadden op de dankbaarheid van Italië.

De bijzonderheden van deze schipbreuk zijn nog zeer onvoldoende bekend, maar het schijnt wel, dat het Nederlandsche stoomschip een bijzonder aandeel heeft gehad in het reddingswerk. De "Alhena" waagde zich dichter bij de „Mafalda" dan eenig ander schip. Aan boord heeft men ook alles gedaan om de schipbreukelingen na de doorgestane ontberingen zoo goed mogelijk te verzorgen, wat een heele taak is geweest, omdat het stoomschip er niet op ingericht is, zooveel personen te vervoeren. Een woord van hulde voor de wijze, waarop de reputatie van den Nederlandschen zeeman door kapitein Smoolenaars en zijn equipage is hoog gehouden, mag hier niet ontbreken.

AMERIKA'S GROOTSTE VLIEGTUIG-MOEDERSCHIP.

83 vliegtuigen aan boord der „Saratoga".

Dezer dagen wordt door de Amerikaansche marine het grootste snelvarendste vliegtuigmoederschip, de „Saratoga", in dienst gesteld.

Het geweldige schip heeft een inhoud van 30.000 ton; het bezit een lengte van 300 meter en kan een snelheid van 34 knoopen ontwikkelen. De bemanning bestaat uit meer dan 2000 koppen, terwijl het schip bewapend is met acht achtduims kanonnen, twaalf vijf-duims vliegtuig-afweerkanonnen en vier torpedo-lanceerbuizen.

De „Saratoga", die in April 1925 van stapel liep, werd oorspronkelijk gelijktijdig met vijf andere oorlogsschepen als slagschip gebouwd, doch na het tot stand komen der ontwapeningsconventie van Washington van 1921, tot een vliegtuig-moederschip gemaakt, evenals de „Lexington", terwijl de andere vier schepen werden gesloopt.

Aan boord van de „Saratoga" bevinden zich 36 gevechtsvliegtuigen, 32 bombardementsvliegtuigen, 12 verkenningsvliegtuigen en drie postvliegtuigen. Na de beëindiging der proefvaart zal het schip bij de Stille Zuidzeevloot worden ingedeeld.

Een onderhoud met luitenant Koppen.

Het Persbureau Vaz Dias meldt:

Nadat de groote drukte van het „handjes geven" was afgeloopen, hebben wij even de geiegenheid gehad met luitenant Koppen te praten over den schitterend geslaagden tocht.

De bestuurder van de „Postduif" vertelde ons, dat hij vanmorgen drie kwartier te laat van Belgrado gestart is, doordat, een oliekoeler verwisseld moest worden. Toch is het hem nog gelukt drie kwartier eerder, dan aanvankelijk was bepaald, op Schiphol te landen. Zijn oorspronkelijk plan was een tusschenlanding te maken op Soesterberg, maar dit had hij opgegeven wegens het slechte weer.

Buitengewoon tevreden was Luit. Koppen over het vliegtuig en de motoren die zich best hebben gehouden. Over de ontvangst zoowel in Indië, als thans in Holland ten deel gevallen, was Luit, Koppen zeer voldaan.

„En wat is nu uwe meening omtrent de mogelijkheden van een geregelde luchtverbinding tusschen Nederland — Indië?" luidde onze eerste vraag, die het enthousiaste verhaal over de ontvangst even onderbrak.

„Naar mijn oordeel", aldus antwoordde luitenant Koppen, „is zulk een geregelde verbinding niet mogelijk zoolang de vliegterreinen niet in behoorlijken staat zijn gebracht. Op de meeste terreinen ontbreken nog hangars en voldoende accomodatie voor landingsmogelijkheden. Hieraan is het ook te wijten, dat de „Postduif" pech had bij de landing op het vliegveld Bangkok, dat noodzakelijk gedraineerd moet worden".

Nog meer bezwaren tegen een geregelde luchtverbinding tusschen Indië en Nederland somde luit, Koppen op.

In den natten tijd — zoo vertelde hij o.a. — is men te veel afhankelijk van de tropische buien. „Neem eens aan, dat al de bezwaren overwonnen zijn, acht u dan — zoo vroegen wij verder — geregelde postvluchten mogelijk?" „Ongetwijfeld," luidde het antwoord van den Indië-vlieger. die er echter op wees, dat postvluchten alleen dan mogelijk zijn, als bij dag en bij nacht gevlogen wordt. Dan zullen bij postvluchten alleen kleine etappen gevlogen moeten worden, daar groote etappen te veel gewicht aan benzine en olie vergt.

Op onze vraag, welke mogelijkheden geopend worden, als geregelde postvluchten naar Indië kunnen plaats hebben, liet luit. Koppen uitkomen, dat een verbinding tusschen Indië en Australië; die door watervliegtuigen kan worden onderhouden, dan een „peuleschilletje" is.

In Indië is men overigens op luchtvaartgebied diligent. De gouverneur-generaal had hem tijdens den lunch, te zijner eere aangericht, meegedeeld, dat de eerste luchtlijn Batavia-Soerabaja, op 1 September 1928, en de tweede luchtlijn naar Singapore op 1 Januari 1929 geopend zullen worden.

De Indiëvlieger deelde ons ten slotte nog verschillende bijzonderheden over zijn reis mede.

Op zijn heenreis was — zooals reeds bericht was — zijn machine in den modder gezakt van het vliegveld Allahabad, waar in vier minuten zooveel regen als hier op twee regenachtige dagen was gevallen. Na 1½ dag werken was de „Postduif" uit den modder gehaald. Een halve dag is later ingehaald doordat de route Calcuta-Bangkok in eene etappe kon worden afgelegd.

Trotsch was Koppen er op, dat hij als eerste vlieger de route Bushire-Karachi niet langs de kust, maar het hoogland van Perzië had gevolgd.

Verder vertelde hij nog van zijn pech op zijn terugreis in Bangkok, waardoor hij zooals bekend, twee dagen oponthoud heeft gehad.

Aan het eind van ons persgesprek gekomen, vroeg de postduifbestuurder ons vooral te willen gewag maken vnn de buitengewone ontvangst te Singapore, waar de Britsche race-club overal kenteekenen op het vliegveld had geplaatst, om de landing zoo voorspoedig mogelijk te doen verloopen.

BUITENLAND.

DE ROMEINSCHE KWESTIE.

Een artikel van graaf Salimei.

Het zoo pas verschenen nieuwe nummer der *Nuova Antologia* bevat volgens de *Msb.* een interessant artikel van Conte Francesco Salimei over de Romeinsche kwestie.

Schrijver betoogt o. a., dat de volledige en blijvende onafhankelijkheid van den H. Stoel ook zonder staatsgebied gegarandeerd kan worden. Een daarom is de oprichting van een dwergstaat ten behoeve van den Paus niet alleen voor Italië maar ook voor den H. Stoel zelf onmogelijk.

Daarentegen moet het Pausdom volledige juridische vrijheid en onafhankelijkheid van elken staat bezitten. Er moet een onschendbaarheid zijn, zooals van die der buitenlandsche gezanten. Om dit te bereiken, moet Italië van een zeker, nader overeen te komen gebied, niet van zijn territoriale rechten, afstand doen, doch wel van rechten en jurisdictie over bedoeld gebied.

Door de volledige jurisdictie over een bepaald gebied, zou de Paus indeidaad de meest volledige onafhankelijkheid verwerven, terwijl van den anderen kant Italië niet van een deel van zijn land daadwerkelijk afstand zou moeten doen.

Graaf Salimei verzoekt de *Osservatore* te willen nagaan, hoe deze reconstructie mogelijk is en welke garanties daarvoor noodig zijn.

Op het door hem gedachte territorium zou niemand Pauselijk staatsburger zijn, doch ieder, die daar woont, behoudt zijn eigen nationaliteit.

De Engelsche „Tablet" doet ook een oplossing aan de hand.

Een Pauselijk gebied „San Pietro".

Pas hebben we van het denkbeeld van graaf Salimei gewag gemaakt, die voor den H. Stoel een vorm van volledige en blijvende onafhankelijkheid heeft uitgedacht zonder waarborg van staatsgebied.

Ditmaal is het 't katholiek Engelsche weekblad *The Tablet*, dat een origineele oplossing van de Romeinsche kwestie aan de hand doet.

Het Engelsche weekblad neemt daarbij als voorbeeld de kleine republiek San Marino, die geheel door Italiaansch grondgebied omgeven is. Zelfs Napoleon heeft deze bergrepubliek geëerbiedigd; evenzoo deed het congres van Weenen. Zoo ook deed en doet Italië.

Evenals Rome ligt San Marino verspreid over zeven heuvelen. Doch het blad wil daarmee niet zeggen, dat het in zijn plan gedachte pauselijk gebied even groot moet zijn. Het laat alleen als argument gelden, dat, wanneer het Vereenigd Italië het mogelijk acht, binnen zijn grenzen de kleine republiek San Marino te laten voortbestaan, de fascistische partij er niet mee hoeft aan te komen, dat een klein koninkrijk, met een practisch ongewapenden Paus-Koning als souverein, een onduldbaar voorstel is.

Misschien, zoo vervolgt de *Tablet*, kunnen wij dien kleinen staat „San Pietro" noemen naar het voorbeeld van San Marino. Als terrein voor het kleine koninkrijkje denkt het blad aan Monte Mario, waarop de Methodisten aanvankelijk belsag wilden leggen, ten einde er gebouwen op te richten, welk plan nog bijtijds verijdeld werd.

Dat het kleine staatje „San Pietro" zijn eigen spoorwegstation zou moeten hebben, met een zijlijn aan het Italiaansche spoorwegnet aangesloten, is wenschelijk. Doch wegens de toenemende vervolmaking der aviatiek is dit niet noodzakelijk, evenmin als een uitweg naar zee...... „San Pietro" zou het meest van alles een aerodroom noodig hebben.

Het terrein achter de St. Pieter is gemakkelijker geschikt te maken voor de vorming van een pauselijken staat dan eenig ander gebied in de nabijheid van Rome. Zelfs in oude tijden was dit gebied dun bevolkt en thans is het bijna even stil.

„San Pietro" zou de beschikking kunnen krijgen over het domein der villa Doria Pamphili, bekend onder den naam „Bel Respiro".

Niet alleen een eigen vliegterein, maar ook een eigen draadloos station zou het verkeer van het pauselijk staatje met de buitenwereld vergemakkelijken.

„San Pietro" zou zijn eigen postzegels hebben en zijn eigen muntwezen.

Het pauselijk leger zou op denzelfden voet gehandhaafd kunnen blijven als de tegenwoordige pauselijke gendarmerie.

De stad zou door de gebouwen der vreemde legaties omgeven moeten zijn die als een dertigtal exterritoriale gebieden een beschermenden gordel zouden vormen.

ROME.

Het Vaticaan en Moskou.

In de Russische emigranten-wereld heeft dezer dagen bijzonder de aandacht getrokken het in het Amerikaansche Katholieke tijdschrift „Commonhealth" gepubliceerde onderhoud, dat de redacteur Williams met leidende Vaticaansche personen omtrent de relaties tusschen het Vaticaan en Moskou had.

Het is bekend, dat zeer vele Russen op zijn zachtst gezegd, heel erg achterdochtig staan ten opzichte van dat vraagstuk en het Vaticaan een geheime en openlijke begunstigingspolitiek in de schoenen schuiven; vandaar dat genoemd onderhoud door genoemde kringen met zekere vreugde begroet wordt, omdat Williams in zijn publicatie zich door het Vaticaan gemachtigd verklaart om voor zijn Amerikaansche lezers de verhouding Vaticaan-Moskou in tegenovergestelden zin uiteen te zetten.

Vooroordeelen, welke door een soort van verbittering gevoerd worden, zijn van een bijzonder taai slag. Bekend is, hoe op het vierde Congres in Velehrad (1924) Mgr. d'Herbigny reeds officieus te velde trok tegen allerlei lasterpraatjes van heulen en konkelen. Het spreekt wel voor een gedeeltelijken ommekeer in de Russische mentaliteit, dat nu de verdedigende stem van Williams (ook al misschien omdat hij Amerikaan is) vat krijgt op de gemoederen.

Williams verklaart o. a. Nooit heeft de Paus zich rechtstreeks in relatie gesteld met het sovjet-regiem, dat Hem officieel ignoreert; enkel incidenteel en onder bijzondere omstandigheden richtte Hij zich tot afzonderlijke personen, over vraagstukken, welke Zijn geestelijk rechtsgebied raakten. Zoo b. v. toen kardinaal Gasparri zich uit naam des Pausen richtte tot Tschitscherin met de bede de orthodoxe geestelijkheid te beschermen. Een grof antwoord uit Moskou bewees, dat het sovjet-regiem niet vatbaar was voor gevoelens van humaniteit en grootmoedigheid.

In de periode der confiscatie der kerkelijke goederen wendde zich kardinaal Gasparri door bemiddeling van de Duitsche en Poolsche regeeringen tot Moskou met het voorstel om de gewijde zaken der kerken te kunnen vrijkoopen; het antwoord was de arrestatie der geestelijkheid en het vermoorden van Mgr. Boedkiewitsch.

De Katholieke hulpactie ten tijde van den hongersnood liep ook buiten verband met Moskou om. (We kunnen hier aan toevoegen, dat door velen ook lasterend gesproken wordt over de conferentie te Genua, onder Lloyd George, waarheen Mgr. Pizzardo door den H. Vader was afgevaardigd tot de daar vergaderde volken om in hun tegenwoordigheid althans vrijheid van geweten en godsdienst te vragen voor het Russische volk.)

Zoo zien we, gaat Williams verder, dat niets het recht geeft om te spreken van een erkennen der sovjets door het Vaticaan. Zeker, daar was een periode, dat er nog een zekere hoop bestond de bolschewiki terug te roepen tot orde, recht en gevoel voor gewetensplicht, en de Paus volgde die periode met een aandachtige afwachtende houding . . . . Doch nu die hoop volkomen ijdel bleek en de sovjets-republiek haar verachting bewezen heeft voor eergevoel en rechtmatigheid, nu aarzelt de Paus geen oogenblik om de bolschewiki en het bolschewisme te brandmerken als de gevaarlijkste vijanden van het menschdom, tegen wie met alle krachten de strijd moet worden gevoerd.

Tot dusver Williams. Als de eene beschuldiging van de baan raakt, duiken er automatisch weer graag andere op. Zoo is men nu weer beducht (naar aanleiding van eenige publicaties, o. a. van het hetgeen Mgr. d'Herbigny liet drukken over zijn bevindingen in Rusland) dat het Vaticaan in relatie staat met zekere min of meer sovjetgezinde kerkgenootschappen of secten.

HUWELIJK EN ECHTSCHEIDING IN RUSLAND.

Er is reeds meermalen melding van gemaakt, met welk een gemak tegenwoordig in Rusland echtscheiding kan worden verkregen en welk een druk gebruik daarvan wordt gemaakt. De band van het huwelijk is daardoor steeds losser geworden.

Op ieder oogenblik van den dag kan man scheiden, schrijft G. Laudon in de „Roomsche Wereldpost"; een van beide echtgenooten behoeft daartoe slechts het verlangen te kennen te geven; dat is reeds een voldoende reden. En inderdaad, wanneer men b.v. Dinsdags een jong gehuwd paar gefeliciteerd heeft, kan het best gebeuren dat men 's Woensdags reeds hoort vertellen, dat ze na één dag reeds besloten waren om maar niet bij elkaar te blijven, en maar te scheiden. Dit is zonder eenige overdrijving de droevige waarheid.

„Op het Bureau van den Burgelijken Stand in mijn stadswijk ontmoette ik kort geleden in de wachtkamer een jonge vrouw van nog geen zeventien jaar. Lachend gaf ze te kennen, dat ze echtscheiding verlangde van het huwelijk, dat ze daags tevoren gesloten had. Hetgeen ook aanstonds gebeurde! In dezelfde zaal bevonden zich nog 11 menschen, die allen echtscheiding kwamen aanvragen: zeven vrouwen zaten op een bank te lachen en gekheid te maken; aan den overkant stonden vier mannen, die de zaak toch wel wat ernstiger schenen op te nemen, tenminste ze spraken geen enkel woord en staarden droevig voor zich uit. Een hunner was zelfs de echtgenoot van een van die zeven vrouwen. Al die overige vrouwen waren maar alleen gekomen: zij wilden hun mannen zeker een verrassing bezorgen, als die straks zouden vernemen, dat ze gescheiden waren, en dat zij hun vrijheid weer hadden terug gekregen!"

Rusland staat algemeen bekend om zijn ambtenarij, gaat de schrijver voort; aan formaliteiten geen gebrek: overal heb je groote papieren voor noodig en overal maken de ambtenaren bezwaren tegen: behalve tegen echtscheiding; dat is zóó gebeurd; in twee minuten tijd is alles afgeloopen. „Degenen, die echtscheiding verlangen, gaan gewoon op hun beurt in de rij staan, voor een klein tafeltje, waaraan een vrouwelijke beambte zit te schrijven. Toen ik op het bureau kwam, zat er een jonge vrouw, met nog prachtig blond haar en droomerige oogen: haar gedachten waren heelemaal niet bij haar werk. Eentonig herhaalde zij telkens: „Geef mij uw papieren." Dan vulde zij een formulier in, gaf er een stuk van aan den echtscheidingscandidaat, beurde het leges-geld, eenige kopeken, en, net alsof het reeds te lang duurde, riep ze: „Wie volgt?"

Terwijl ik daar op het bureau stond, waren er in een half uur tijd elf echtscheidingen voltrokken. En er waren er bij, die het pas 's morgens in hun hoofd gekregen hadden om echtscheiding aan te vragen!"

De beambte vertelde den schrijver dezer tragische bizonderheden nog, dat de mannen en vrouwen, die hierbij niet tegenwoordig geweest waren, schriftelijk bericht kregen, dat ze gescheiden waren. 't Kon immers goed gebeuren, dat ze er niet eens iets van wisten en dan is dit toch wel een aardige attentie!

Zoo spot men in Rusland met de heiligheid van het huwelijk, waarop de grondslagen der maatschappij gebouwd moeten zijn.